

7/2801

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 1639
Konu : Soru Önergesi

.04.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.04.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5029 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK'e ait 7/2799, Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR'a ait 7/2800, 7/2801, 7/2803, İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'e ait 7/2802 ve Mersin Milletvekili İsa GÖK'e ait 7/2804 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/2799 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/2800 (1 sayfa)
- 3-Görüş 7/2801 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/2802 (1 sayfa)
- 5-Görüş 7/2803 (1 sayfa)
- 6-Görüş 7/2804 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili

Esas no : 7/2801

Financial Times gazetesi, Türkiye'nin yakın zamanda 500 bin ton buğday alacağını ve bu haber üzerine dünya buğday fiyatlarının güçlü bir artış gösterdiğini belirtirken alımın yarısının ABD'den yapılması beklendiğini de kaydetti. Bu haber üzerine Chicago Futures piyasasındaki mayıs buğday fiyatı 72 cent yükselerek 12.95 dolara çıkmıştır. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, dünya buğday stoklarının 2007-2008 döneminde 110 milyon ton ile son 30 yılın en düşük seviyesine indiğini hatırlattı ve dünya stoklarındaki azalmanın, son bir yılda buğday fiyatlarının yüzde 85 artmasına neden olduğunu belirtti. Dünya çapında buğday üretiminin değer kazandığı bir dönemde Türkiye'de 2006'da buğday ekim alanları yaklaşık 1 milyon hektar gerilemiş, çiftçi buğday üretiminden vazgeçmiştir. Tarım desteklemelerinin ana aracı olan ve üçte birini oluşturan doğrudan gelir desteği bu yıl kaldırılacaktır. Bu çerçevede;

SORU 1) Türkiye uluslar arası buğday ticaretinde kilit nokta olabilme potansiyeline sahipken, AKP'nin tarım destekleme politikaları bugüne kadar çiftçinin buğday üretiminden çekilmesiyle sonuçlanmıştır. Bu zararı gidermek amacıyla ulusal buğday eylem politikası düşünülmekte midir? Düşünülmekteyse içeriği ne olacaktır?

CEVAP 1) 2003 yılında 19 milyon ton olan buğday üretimimiz, 2005 yılında 21,5 milyon ton, 2006 yılında ise 20,01 milyon olarak gerçekleşmiştir. Süne mücadelesinde kaydedilen başarı ve sertifikalı tohumluk kullanımının teşvik edilmesiyle birlikte buğday üretiminde artış sağlanmıştır.

2007 yılında yaşanan kuraklığın etkisiyle bazı bölgelerimizde verim kaybı ortaya çıkmış üretim %13,9 'luk bir azalma ile 17,23 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

2005 yılında 9,25 milyon hektar olan buğday ekiliş alanları 2006 yılında 9,3 milyon hektardır. Bu nedenle buğday alanlarında bir daralma söz konusu değildir. Üretim miktarındaki düşüş iklim faktörlerine bağlı olarak değişen verim değerlerinden kaynaklanmaktadır.

SORU 2) Bahsi geçen gazetenin açıklamasına göre Türkiye 250 bin ton buğday ithalatını Amerika' dan yapacaktır. Önceki dönemlerde ABD'den ne kadar miktarda buğday ithalatı yapılmıştır? ABD piyasasındaki buğday fiyatlarının hızlı artışı karşısında ithalatın ABD'den yapılması planlanan kısmının, aynı kalitede buğdayın daha ucuza ithal edilebileceği başka bir ülkeden yapılması düşünülmekte midir? Düşünülmekteyse ithalat hangi ülkeden yapılacaktır?

SORU 3) İthalatın ABD'den yapılması planlanan miktarı dışındaki miktar hangi ülke veya ülkelerden yapılacaktır? Buğday ithalatı yapmak için belirlenen ülkeler hangi kriterler göz önünde tutularak belirlenmişlerdir?

CEVAP 2- 3) Dünya ikliminde son yıllarda yaşanan büyük değişiklikler ülkemizde de etkisini göstermiş ve yeterli oranda yağış alınamamasından dolayı başta Orta Anadolu olmak üzere olumsuz etkiye yol açmıştır. Ülkemiz hububat piyasalarına bakıldığında 2007 yılı buğday üretimimiz bir önceki yıla göre düşük gerçekleşmiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürlüğü, öncelikli görevi olan piyasa düzenleme işlevini yerine getirebilmesi amacıyla hasat sezonunun sona ermesinden itibaren bugüne kadar muhtelif tarihlerde uluslar arası hububat ithalat ihaleleri gerçekleştirmiştir.

TMO'ca gerçekleştirilen buğday ithalat ihalelerinde herhangi bir ülke sınırlaması bulunmamakta olup, esas olarak istenilen kalite özelliklerini karşılayabilecek bütün menşelerden alım yapılabilmektedir.

SORU 4) Buğday fiyatlarının dünya ve özellikle ABD piyasasındaki artışıyla ekmek fiyatları artışı arasında doğrudan bir bağlantı var mıdır?

CEVAP 4) 2007 yılı Mayıs ayı dünya buğday üretim tahmini 623 milyon tonlarda iken ve dünya fiyatları da 200-220 \$/Ton seviyesinde seyretmiştir. Ülkemizde hasadın başladığı bu dönemde TMO'nun açıkladığı 425 YTL/Ton buğday fiyatının dolar karşılığı primsiz 291 \$/Ton, 45 YTL/Ton primle birlikte ise 322 \$/Ton'a tekabül etmektedir.. Ancak, dünya üretim tahminleri ilerleyen aylarda 604 milyon ton olarak revize edilmiştir. Hububatın enerji tüketiminde kullanılması, Hindistan, Çin gibi ülkelerde unlu mamül tüketimindeki yükseliş nedeniyle buğday tüketiminde yaşanan artış, dünya devir stoklarında yaşanan düşüş Uluslar arası fiyatlarda da artışa sebep olmuştur. Dünya buğday fiyatlarının yüksek seyretmesi tüm dünya ülkelerinde de un ve ekmek fiyatlarına yansımıştır.

Dünya buğday fiyatlarındaki artış Türkiye ve birçok Ülkede ekmek fiyatlarına değişik oranlarda yansımış olup bu farkın oluşması ekmek üretimindeki diğer girdilerin fiyatlarına etki etmiştir.

SORU 5) Buğday üretiminin uzun vadede artması için iç piyasada özellikle çiftiği teşvik edici ne gibi projeler yapılacaktır?

CEVAP 5) Sertifikalı tohumluk kullanan üreticilerimize 2005 yılından beri destekleme verilmektedir. Bu kapsamda sertifikalı buğday tohumluğu kullanan çiftçilerimiz dekar başına 5 YTL. destekleme almaktadır. Bu destek 2008 yılında da devam edecektir.

2008 yılından itibaren ülkemizde açığı bulunan tohumlukları üreten tohumculuk kuruluşları ürettikleri sertifikalı tohumluklar için kg. başına destekleme alacaklardır. Buğday tohumluğu üreten kuruluşlar da bu kapsamda desteklenecektir.

Diğer yandan buğday üreticilerine, Doğrudan Gelir Desteği, mazot desteği, kimyevi gübre desteği verilmektedir.